

NAŠA SLOGA

POUČNI, GOSPODARSKI I POLITIČNI LIST.

„Slogom rastu male stvari, a nezloga sve poljvari“ Nar. Posl.

Predplata s poštarinom stoji 2 for. a seljake samo 1 for. za cijelu godinu. Izlazom 1 for., a seljake 50 novč. za pol godinu. Izvan Carstina više poštarina. (daje se najto najmanje 8 seljaka to su rolnji, da im list seljako svim ukupno, pod jednini zarojem i imenom, datat domo za 70 novč. na godinu svakomu. Noga se šalju kroz poštarinu Ananaciu. Imo, prozimo i najbližu Poštu raja jezg, označiti. Komu list nedodje na vrijeme, neka to javi odpravitelju u otvorenu pismu, za koje se neplaća nikakva poštarina, napisar izvana Nedamacija. Tko list prima i del, ako je poštom, ga i plaća.

Izlazi svaki 1. i 16. dan mjeseca.

UREDNIČTVO I ODPRAVNIČTVO

nalazno se

Tipografija Tivoli di C. Amati, via della Zonta, N. 7.

Pisma se šalju platjeno poštarine. Vestit, dopisi i drugi spisi Stampaju se u cijelosti ili u izradku, nalmo prama sroju vrločnosti i smiru oroga lista. Ne podpisani se dopisi nepotrobljuju. Osobna napadanja i čisto sukromno stvari nenalaze mjesta u ovom listu. Trebena se pisma tiskaju po 5 novč. svaki redak. Oglasi od 8 rednika stoji 60 novč. a svaki redak surišo 6 novč. i u slučaju opetovanja po što se pogodno oglašnik i odpravitelju. Dopisi se naručaju. Uredništvo i odpravitelju. ostal izvanrednih slučajevah, nedopisuje, neko pitem stoji Zlatnice.

NAŠI IZBORI.

Na naš poziv u posljednjem broju ovoga lista odazva nam se licp broj znanačah i prijateljah, poslavi nam obširna izvješća o prošlih izborih, tako da imamo dosta dobar pregled toga nektravog boja, toli u cilini kolli u pojedinostih. Nevoja od tih izvješćah stampamo već u današnjem broju, a nevoja čemo u dojdueem zajedno sa onimi, kojim se još nadamo. Po tih izvješćih naši će čitatelji i sami vidjeti, kako su gdje stvari hodile; zato mi nećemo ovdje da uvrstimo nego nevoja obćenita razmatranja. Evo jih.

Gdjegod je naš narod došo k sebi, gdjejed do kakve takve samosviesi, tu nam je bio lagak posao, tu smo predobili i pobiedili. A s druge strane gdje god je još neuk i sliop, gdjejed zatiran i gonjen, tu je postao igračkom i žrtvom naših protivnikah. Neuk pako i sliop, a radi toga i zatiran, jest ondje, gdje neima narodnih skolah, gdje ništa nečita, gdje neima naših ueenijih ljudih, budi svećenikah budi svjetovnjakah, da ga svojim razgovorom probude i pouče. Jest, gdje se uči, gdje se čita, gdje se misli svojom glavom, gdje se razgovara ne samo o licpu i zlu vremenu, nego i o narodu i narodnosti, o pravu i pravici, o napredku i budućnosti: tu protivnikom neima polja za oranje, neima trave za košenje, neima glave za sliopjenje; tu se moraju podati, razici, razletiti i razpršiti, kano mrke nočne ptice, kada žarko sunce grane.

Da je tako, eno vam u primjer

divnih Otakah, odakle nije talijanski preporečene Lazzarini odnio nego jedan jedini glas, što mu ga je bacio netko iz Crešćine. Da je tako, eno vam die-nog Voloskog birališća, gdje su svi birači s gornje i dolnje strane jednodušno glasovali za Dinka Vitezića, kao što se pristoji sviesnu i probudjenu narodu. Da je tako, eno vam hrabre čete većine Pazinskih i nekojih okolanih obćenarah, koji se nisu dali zasliopiti ni od Petra ni od Pavla, nego su muzki stajali uz svoj hrvatski narod, te odvažno glasovali za narodnog hrvatskog kandidata. Da je na koncu tako, eno vam biračah okružja koparskoga, koji jedini imaju tu zaslugu, da je protivnički kandidat iliti preporečene u Koprnu skuckao težkom mukom pusih 30 glasovah, dočim jih je Klodić dobio cilih 47, što su ono 15 u Vodnjanu i pet u Poreču čini punih 67, a ne 17 kao što bijaše u zadnjem broju pogrešno stampano. Jest, u zapadnoj Istri koparsko se je birališće najljepše izkazalo, kako uvijek do sada. Ali istini za volju valja i reći, da u svoj zapadnoj Istri neima sumosviesnijeg kraja od ovoga, u onih dukako obćenah, gdje stanuju Slovenci, među kojimi zauzimlju prvo i najdijenje mjesto nepredobitni Dolinci. A što je tomu uzrok? Ništa drugo nego čisto i jasno pojmljenje i razumievanje stvarih, do čega se dolazi samo narodnom skolom i narodnim odgojenjem. Sva zapadna Istra, osim koparskog okružja, jest bez narodnih skolah, a zato većinom i bez narodnog duha. To isto se opaža i okružju labinjskom u istočnoj Istri.

Kada s te strane stvar promotrimo, onda možemo mirne duše reći, ako i jesmo u zapadnoj Istri-faktično izgubili, da smo ipak moralno predobili, jer je stara rieč; da se glasovi nebroje nego vazdu. Gdje narod nedokučuje neizmierne važnosti glasovanja, nego misli, da mora glasovati po volji onih, koji će mu objed platiti: tu glasovi vriede toliko, koliko vriedi poštenje onoga, koji ga na toj način gleda prevariti i zasliopiti. To nije glasovanje, nego pustakomedija, koje se čovjek mora sramovati. Recite iskreno narodu, o čem se radi, razumiete mu i razjasnite stvar s jedne i s druge strane, a nebrbljite mu samo o tudjineh i činovnicah, pa ovo glave, ako nebude volio birati sa svojom ostalom braćom, nego li s vami. Jer jadan ako i je neuk, nije tupoglav i nepošten, pa će urjek sebi voliti i svojoj braći, nego li ikomu drugomu.

Na koncu moramo nešto reći onim, koji nas krive, da smo se proti svojemu obećanju umiesali i u gradske izbore. Jest, mi smo se umiesali, ali stopram onda, kad su naši protivnici postavili samovolastno kandidata i za naše vajujske hrvatske i slovenske obćene, gdje oni neimaju baš ništa tražiti. A da budemo to prije znali, sjegorno bi se bili bolje morovali, ne samo u naših gradiech, nego i u samih njihovih, jer neka nam vjeruju, ako znaju oni, na koje oko je sliop naš narod, da mi pak znamo, na kojoj strani srdce kuce talijanskomu u Istri pučanstvu, pak da bi umjeli doći i do njega, kad bi se ozbiljno uhvatili posla. Svi drugi prigovori stampani i neštampani, li su navlaš samozaglušni i samo-

zasliopni, il pak tako djetinski, da nezasluzuju ozbiljna odgovora. Tim budi sad reč našim dopisnikom.

DOPISI.

iz srednje istre, početkom julija.

Laz, prevara i himbenost najbolje je oružje naših istranskih Sarenjakah. To smo opet skusili i kod zadnjih izborah. — Kako znate narodna stranka pohjedi (predobi) kod izbora izbornikah protivnu sarenjačku stranku; ali pogriescna bijaše ta, da su bila na naših listiech četiri imena, koji premda u Imeniku, nisu mogli biti izabrani. Za naknadne izbore tih 4 izbornikah bi odlučan dan 27 pr. m., ali tko je što o tom znao? Samo agenti i njihovi pristase, a narodnjaci nisu mogli doznati sve do u večer 26. i to privatnim putem. Dakako, da je to bilo prekasno, pak naši nisu ni došli na biralište i tako ostadoše oni 4 izbornici njihovi. Kod te prigode psovao je Picanski bivši predsjednik... ma nekog starea, pričio mu čak sakami, ako glasuje za nas te mu govorio: „Se volé esser scavo, ande in Bosnia!“ U večer toga dana (27) došav kući iz Pazina neki B... a, pitaji ga njegovi: „Come te anda oji?“ A on odgovori: „Se ga fato quakossa, ma tutto niente. Br... e ga menà genle, ma si deve spender!“

Od toga dana pak do 30, tekli i obitali su Sarenjaci liepimi i gđimi naše izbornike: obćivali im stogod (neki Novačan M... da je nudio Gologoricanu izborniku 6 for. ako glasuje

HRVATSKE NARODNE PJEŠME IZ ISTRE.

CXI.

Vesela kuća.

(iz Omišlja.)

Oj kućo vesela
Svaku dobu leta,
Kud to zid zadržil,
To ti je zemlja sveta.
Ti si sagrađena
S kamenjam mramora,
Ti si pokrivena
S perjam od javora,
Ti si pomotena
S perjam od pauna,
Na tebi su vrata
Od suboga zlata.
Sabrao g. Federlinić učitelj.

CXII.

Dragoj pred vratima.

(iz Omišlja.)

Pridoh ti pred vrata,
O mila, o draga!
Ali mi otvori,
Ali mi zgovor daj,
Da postol nederom
Ni život netrudim.
Puno je vrijeme,
Da nis ovdil bil,

Ni va voj kuntradi,
Da se ni kantalo,
Ni imova tvoga
Da so ni slavilo.
Sada čo so, dušo,
Imo tvoje slaviti
I na glavu troju
Krunu čemo staviti.

Sabrao isti.

CXIII.

Ovo sam ti prišal.

(iz Omišlja.)

Ovo sam ti prišal
Pod prozor vrsati,
Za viditi dušo,
"Ko si prošla spati,
"Ko si prošla spati,
Vrzi san s očijuh,
Pridi na poneštru
Prison' uho tvoje'
Ter dušo poslušaj
Govorenje moje:
Dragi ti list šalje,
Odpis mu drugoga,
Al nemoj s lažama,
Kako se pasuje
Doli s Bnediknjama.
Prišlo je pisano
Ođ Kandijo grada,

Da je razapisano
Na četiri strane
Da se dragie nadje
Brzo va dvorove
Zač mu se ljubieca
Za drugoga daje.

Sabrao isti.

CXIV.

Prosae.

(iz Omišlja.)

Evo sam se prisal
Do vas potruditi,
I tu vašu mladu
Ja bi rad imiti.
Žalost je velika,
Nemore to biti;
Zač smo mi zgubiti
Kuče gospodara.
"Odlučujem biti
Za nje gospodara
I pričeb ću junak
Na dvor dohajati."
Ču si rokal, mili,
Mlhoj majki mojoj,
Ja sam rad kunteata
Biti volji trojoj.
Nemoy mi potla reč
Da ti nis ugodna,
Sarcu nespodoljan,

Da sam sirotica
Majahnoga zrasta.
Ak sam sirotica
Majahnoga zrasta,
Ma nisam zaričena
Za sreca junačka.

Sabrao isti.

CXV.

Junjačko ročište.

(iz Omišlja.)

Tri mladići na Osoru bili,
Medju sobom sroko učinili,
Da koj junak, na sroke nedodje,
Da mu ljubu za vino prodadu.
Dodje Marko iz Marka Janko,
Al nedodje Rado, dite mlado.
Pak se pričmu spitkivati mladi:
„Što će reći, da ni došo Rado?
Al su Rado konji odpeljani?
Al su Rado ufatili Turci?“
Zajabali na hieko konje,
Pak je jašu va Radove dvore,
Va dvoru mu sepo zasopljano (?)
I za sepo konji povezani;
A v kući mu Turci vino piju,
Vino pije tristo janjičarah,
Janjičarah svo mladih junakah.
Prične Marko u nobo gđediti,
Prične Marko, iz Marka Janko,

za Lazzarina), ili ih strašili. Hinili se pred ljudi, da nisu ni oni Talijani, nego Istriani; pak i tko je Talijan, da je to liep, jer je Talijan i Papa, najzvišeniji čovjek na svijetu, dodali bi na zadnjem. Pri injali se nekoji, da lj. be pape i crkvu. Lagali, da je Vitezić financier, koji je kriv, da se je dogana progurala i na Istru. Govorili: Ako Vitezića izberete, zatri će i komete i gospodu, jer će on činit, da bude odsada veća fondarija, pak i adicionali veći. Nisu se sramovali lagati, da je Vitezić taljin, a ne Istran; da je čovjek siromah, koji ništa nemože činiti, nego ide u Beč da vuče svoju plaću, a za Istriane da ne haje itd. Nasuprot kazivali su: Lazzarini je naš čovjek, Istran, bogatas, koji plaća do 400 forinti fondarije. On će gledati, da se ukine fondarija; on, ako imate sina u školah, će vam pribaviti stipendij; ako vam je sin soldat, činit će ga izbrisat itd.

Takovimi i drugimi laži obitali su naše izbornike, nebi li koga premetili na svoju stran; nagovarali i proslili, da neidu barem glasovati ni za jednoga ni za drugoga, veleć im: radje hodite na svoje dielo, nego gubiti vrijeme u Pazin. Tim su dvojicu naših premutili, da neidu nikamo, kad neće za Lazzarina glasovati, a jednoga pridobili za se — a taj je neki Lukšetić Lovrečić. Črn mu obraz!

Još nešto. Na 30 pr. m. naručili si bili neki izbornici Labinjani kmeti, kod Delara u Pazinu objed, ali na objed da nisu došli, te tako kramara prevarili. U Drazelju pak čuo ih neki kmet, kako su se jadjili i psovali na njihovu gospodu, koji su ih tako prevarili, kad im nisu dali, što su im bili obećali (valjda objed? il što?). Gospoda videći, da nemogu ništa učiniti, pustili su svoje kmete izbornike, nek jedu i piju za svoj žep, a jadžnici nisu valjda imali dosta, pak se morali povratiti kući praznim želudcem! Dobro im stoji! Zar nisu još znali: tko s gospodom črešnje zoblje, da mu repi ostaju? Kad su ljudi, nek se opamele i nek drugi put idu s kmeti črešnje zobat, a ne s gospodom!

Na Voloskom 30. junija.

Ovaj kotar doživio je dne 30. junija o. g. znamenit dan. Na Voloskom imalo se je birati zastupnika seoskih obćinah istočne Istre za državni sabor u Beču. Vrieme bijaše vrlo liepo, pače još odviše vruće. Već mnogo prije urečene dobe bijahu se na Voloskom sastali svi izbornici ili fiducijari čak iz najodjaljenijih krajevah ovoga kapitanata;

a došlo bje i drugih rodoljubnih lica, da vide, kako će izbor dovršiti.

Kako rekoh niti jedan izbornik nije pofalio. U urečeno doba c. kr. kapitan kotarski stupi u veliku dvoranu kapitanata. Za njim svi izbornici. Premda se je još malo prije s više stranah čulo, da će biti protimbe, jer da su neki mislili, da bi bolje birati baruna Lazzarina, a drugi nekoji da bi bili rado gosp. Kastelea iz Materije, ipak srčane protuagitacije nije bilo, i u našem kraju nemože je već ni biti. *Naši ljudi vidili su, da zastupnik, koj god bio, nemože u jednu noć svu nevolju okrenuti u blagostanje, a opet kad imamo po izbor Hrvata Dra. Vitezića, za koga znamo, da je naš i naše krvi; i da brani prava narodnosti hrvatske, škoda bi čiepti se. Ovudnji narod nemože se više otudjiti narodnoj stvari.*

Glasovanje započe pošto su se svi zahtjevi zakona obavili. Dostojansveno i ozbiljno davahu poštovani muzevi svoje glase, i kad jih svi predashe, oglašao c. kr. kotarski kapitan, da je na ovom biralištu izabran za poslanika u Beč *Dr. Dinko Vitezić savjetnik u Zadru sa 72 glasa, dakle jednoglasno.*

Neopisivo veselje javilo se je u gromovitom dugotrajnom „živio“. Časak za tim uslade častni gosp. Jane, član izborne komisije, i jezgrovitim govorom spomenu taj svečani časak. Veselje bijaše neopisivo među svimi izbornici. Tu slogu i jedinstvo ovoga kotara u velikih narodnih pitanjih neka si naši protivnici dobro zapamte.

Pisao bilh Vam što se je radilo u Kastvu prigodom izborah fiducijarah. Ali mrtve Bog pomiluj, a živim daj zdravlje. Ovi izbori su velika škola za neke ljude.

Uspjeh oglašili smo zicom na razne strane. Malo kasnije dobili smo iz Krka telegram. da je tamo Vitezić dobio 37 glasovah, dakle sve. Tim smo znali da je naša pobjeda odlučena. *Dr. Vitezić odgovorio je jednoumu nas na telegrafisanju čestitku ovako: „Hvala na čestitlanju! Srdačni pozdrav tamosajim biraćem, čelničim junakom. Vitezić.“ Taj brzoglav došao je prekasno te nije mogao biti oglašen.*

Vijanje zastave i pucanje mužarah vrh stražnice u Kastvu objavilo je stanovnikom najveće obćine pobjedu narodne stvari!

Iz obćine krčke ua otoku Krku po izborih.

Dan izbora jest dan pravoga veselja za svakoga poštenjaka, ili bolje za svakoga, koji razumi, da je to biranje zametak svakomu zakonu, pa tim i zametak ravnopravnosti, a vremenom i

dobrobiti naroda. Ta svaki božji razumi, kad bismo svi dobre ljude birali, da bi tad i svim nam dobro bilo. I još mi vele nekog: konstitucija je izvor svemu današnjemu zlu, još vapiju ljudjaci i kratkovidci, blažena vremena prije 1800; da ljudjaci i kratkovidci, jer nije konstitucija izvor svemu zlu, nego nje zloporaba, nego naša neoprostiva ličnost i nemar, da se njom okoristimo! Nu kud sam zašao? Oprostite. Ustupite, molim vas, i meni malo prostora u vašem velecienjenom listu, da vam koju rečem o zadnjih naših izborah toli prvih koll drugih. Znadem, da ste već o tom primili vjestijih i hitrijih dopisah, al u ovi prigodah nije nikakva viest suvišna, pa bolje da nas više gana, tako ćemo brze upoznati, tko je prijatelj, tko li neprijatelj našemu narodu.

Iza kako je naše Namjestništvo ureklo dan izbora za Istru oglasom od dne 26 pr. maja, pisanim onim gladkim, krasnim, čistim (!) hrvatskim jezikom, stala se čujevali svakojake glasnice.

Protinardna, šarenjačka strana govorila, gdje po zakonu neimala govoriti: „Impiegati e preti non volemo più; el Vitezi non volemo, cosa ga fatto fin adesso... niente“, pa zbilja namicalo novih protokandidatah: Simziga, Elushega (?), Holjevinu, Lazzarinu; s druge strane stalo se zbilja rovatiti. Govorkalo se, da je neki po nas zločudni čelo bile knjige pizno na sve strane u kojih je zaklinjao: „Raccomandiamo la faccenda al nostro Buie, Bogović ed ai nostri fautori (oho!) di Ponte...“ Neznamo, koga jim je to preporučivao, al najbrže da Holjevinu, ako nije gosp. Lazzarina, jer doistine došao kerman iz Cresa (al došao u zlu uru!) u Skrbčić, a odavle u Dubušnicu, da se kupe svatovi za Holjevinov pir. —

Doznav prijatelji puka za te liepe manovre, nespavali oni, već se dogovorili, kako će i koga će se birati. Zbilja dne 19. prošloga mjeseca po svem dazju došle vojske, da se ogledaju, al jao po Holjevince... došao Jušto dubušnjanski opravitelj (agente) sa svojimi pristasi (njih na broju 25, ja mislim da jih je bilo i manje); al vidivši oni, da je naših navrvilo i preko nade, povukli se jadni natrag, sakrili se sramotno, da jih beli dan ne vidi. — Tim izbori biranikah izpali u miru i redu — biranikah sve samih nasinaeah po izbor domoljubah.

Osvanuo napokon i dan 30. junija, dan biranja zastupnika za Beč, dan u koji je naš kmet pokazao, da u njem još hrvatsko sree bje. Sve nam obćine na otoku — evala jim — poslale

biranike jednomisljenike, sama creska obćina poslala nam jednoga cigloga drugomisljenika, ili bolje poslala nam Jurasića Orlečana, kmeta poštenjaka, al zavedena glavomom creskim Kršićem. Taj Kršić, nehtio Vitezića, van zaželio, da izadje neki „barone Giacomo Lazzarini di Albona“, takovo bo ime bilo upisano na ceduljah svih četvorice tezakah creskih biranikah, a te cedulje dao jim je, kao što oni sami rekli, taj domoljubni creski glavlar Kršić! Trojica njih vrgla svoje volje cedulju Lazzarinijevu, a prigrlila našu, a četrti Jurasić htio svakako počastiti svojini protinardnim glasom svoga miljenika Lazzarina, pa zašto da mu se rugaš, kad će mu barun „sina od levi skapulac.“

Obavismo dakle i druge izbore u najvećem redu, očekujući tada uspjeh u drugim stranah. Neću da vam sad opisujem naše radosti kad nam stize brzoglav iz Pazina: *Dr. Vitezić izbran sa 145 glasovah, neću vam javljati veseloga klicanja: Živio naš Cesar i Kralj Fran Josip, živio naš vrli i diani zastupnik Dr. Dinko Vitezić, živila naša mala zemlja Hrvatska, živile naše pravice, naša probudjena narodnost; neću vam doglašivati burnih napojnicah, veselih hrvatskih pjesamah: „Jos Hrvatska...“, „Oj Hrvati“, „U boj“ itd.; svega toga našega veselja neću vam opisivati, već ću samo na koncu još ovo reći: Dan 30 junija pokazao je, kao što su od vajkada bili našim Otočanom, tako da su i danas njihovi „svećenici“ (učitelja nije bilo na biralištu ni jednoga, valjda gospoda spavaju, odkad jim odebljaše plaće, lahka jim noć!) njihovi prosvjetitelji, jedini u obće iskreni prijatelji; pokazao je taj dan, i to, da su njihovi svećenici nesamo slovom, već tvorom, njihovi pravci branitelji, lajali proti njim šarenjaci i njihove prirepiše, što jim drago, ružili jih i klevetali na nje kolikogod jih poticalo njihovo protuhrvatsko sree!*

Dan 30 junija pokazao je, da naš narod časti te svoje prijatelje, te u njih postavlja ponajviše svoje povjerenje; pokazao je da 30 junija, da je naš narod uz sve nesreće, što no ga zateklo odkad se odcepilo od svoje braće, od svoje kraljevine Hrvatske, zadržao ipak u svem čisto hrvatsko obilježje, čisto hrvatski značaj — značaj vjernosti i poštenja.

Dan 30 junija pokazao je, da naši neprijatelji sa svimi svojimi talijanskimi željama, sa svimi svojimi protupopovskimi i protunardnim načeli, neostaju drugo van prezir naroda. Nikad nam neće oni nauditi ni učem, samo da u

Pak sa mole Bogu velikomu:
„Da bi nam jih preboriti bilo
Još bi nam to veća radost bila.“
Mahnu Marko s liva pak na desno,
Mahnu Marko iza njega Janke
I posiku tristo janjićarah,
Janjićarah sve mladih junakah.
V krmu jim se jedno zatajilo,
Zatajilo jedno Turo mačo.
„Bora tobi, Kraljeviću Marko,
Nesio ti rusu glavu moju,
Dati ću ti do tri zdenca vode.“
„Što će meni do tri zdenca vode,
Kada daži na putu je voda.“
„Dati ću ti tri divojke mlade.“
„Što će meni tri divojke mlade,
Kada neće vrvik biti mlada.“
„Dati ću ti tri tovara zlata.“
„Što će meni tri tovara zlata,
Kad ja neću vrviki živiti.“
Mahnu sahljom, odsieho mu glavu.
Sabrao isti.

CXVI.

Što je bolje.

(Iz Omišlja).

Mislođino, moj stari vojniče,
Pred tobom se lipo vovejube,
Vovejube do Budima grada.
Nad Budimom troje bile vrata:

Na prvih je pod vincem divojka,
Na drugih je crna udovica,
Na trelih je mlad junak neženjen.
Voliš mene pod vincem divojku,
Ali onu crnu udovicu?
Votim tebe spod vinca divojko,
Nego onu crnu udovicu.
Lipšo zlato na pol razderano
Neg je srebro od nova kovano...
Sabrao isti.

CXVII.

Inačice iz Trinajstičeve sbirke.
(Iz Vrbanika).

Aj misee, moj stari vojniče,
Pri tebi je vovejati lipo,
Vovejati do Budima grada.
Na Budimu stoje bile vrata:
Na prvih je pod vincem divojka,
Na drugih je mlad junak nežanjen,
A na trelih crna udovica.
Bora tobi, mlajehni junace,
Bil' ti volil pod vincem divojku,
Al bi volil crnu udovicu?
„Volit hoću crnu udovicu,
Ali neću pod vincem divojku.
Boje je zlato na pol razderano,
Nego srebro od nova kovano.“

CXVIII.

Dobrinj.

(Iz Punte na otoku Krku.)

Dobrinj je bili grad,
Na sred je otoka,
K njemu se nomora
Nego prik potoka.
Va njem su divojke
Sve su črna oka,
Sve su črna oka,
Oka furbenoga.
One bi zmamile
Sunco spol oblaka,
Kamol nebi mene
Na zemlji junaka.
Sabrao Miroslav Karabaić.

CXIX.

Puntarski mornari.

(Iz Punte na otoku Krku.)

Pisati ću knjigu
Tamo u Istoku,
Pak ću ju poslati
Zapadu široku.
Tamo se nahodi
Jedna lpa stela,
Ovi grad se zove

Vencija bola.

On mi je sagradjen
Na moru na vodi,
On mi je pohvaljen
Od Boga od ljudi.
Pod njim su kladnici
Pali od lantića,
Oni su postavni
Bog zna koga vika.
Pod njim su stivane
Škrite od mramora,
Po tih mi se seče
Bnećacka gospoda.
Ime njima jesu
Mladi mornarići,
Svi od Punte grada
Na izber mladici.
I mod njima da je
Mladi Ivo Orlić,
Jur ga svaki zuate
Hrabrena mladica.
Volel bi se mladi
Po Puntu Setati,
Leh u Boneci gradu,
Baškote hrstati.
Volel bi se mladi
Pod Pantom voziti,
Leh u Bneci gradu
Gospodom hoditi!

Sabrao isti.

nas bude uvijek bratske sloge, kao što jest je bilo za zadnjih izborah. Živio naš dični i vrlji zastupnik, Dr. Dinko Vitezić!

Makar na nas navallio svega orlova žote, Mi stojimo postojano kao klisurine: Bilo proklet izdajica svaki domorotac!

Iz Kopra.

Za izbor u carevinsko vijeće radilo se je i s jedne i s druge strane prilično mnogo u političkom kotaru koparskom pred danom izbora i na sam taj dan. Prije pisalo se i razasijljalo pisma i listanice, nastojalo, da budu poštenu muževi izbornici izabrani, izabrane se nagovaralo, da budu odlučeni na dan izbora, a išlo se je i u pojedina sela. Na dan izbora se je i s jedne i s druge strane u gradu ranije ustalo, pak bud išlo putem otkud su izbornici imali doći, bud jih pričekali u gradu, te još zadnju riječ govorilo izbornikom: i sladku i pretučnu i neislinitu s protivno strane; i iskrenu s hrvatske. Izbornikom obćine dolinske, koparske, miljske, pomjanske, pasjevasanske, izolske i piranske nije trebalo rieči: oni su jur za g. Klodića skoro svi uglavljeni bili, a vodili jih vredni njihovi pastiri i drugi narodni ljubitelji. *Bili su uvijek uz njih, jer su znali, da vrag nespura, i da bi mogao koga u protivni labor zavesti; bili su s njimi pobijali rieči, koje bi komu njih protivnici rekli. Neće mi zamjeriti, ako njim ovdje imena zabilježim, njim na uspomenu, drugim u lip primjer: veleć. gg. Jan, Svet, Klemenčić, Matijan, Mikuš, Planišek, Kosec, Bokatić, Ladavac, Havnik i velećenj. g. Krizanac iz Zavlja, koji je kao svjetlovjak i mogao i činio veće nego li drugi.*

Izbornikah obćine buzečke i ročanske došlo je nekoliko jur u predvečerje, da budu neutruđeni i da naruče objed za drugi dan. Izbornici tih obćinah bili su predvodnici ne svojim pastiri nit dobroćinitelj, nego ljudni one vrsti, koji s njihovom mulkom živu, koji jih imaju i nazivlju svojim robljem, ljudni, koji se dostoje s njimi samo onda govoriti, kad su kakvi izbori, kad se o tom radi, da Talijani ostanu gospodari, a Hrvati njihovi sužnji. Oni su našim nezobrazjenim seljakom jur prije napunili glavu, da je hrvatski kandidat, tudjinac, da nepozna naših potrebah, da neljubi naroda u Istri, da je činovnik itd. U tom da se je odlikovao osobito buzečki glavar g. Klarici (pravo Klarić), koji da je pred danom izbora sve izborne muzeve posjećivao i svakojku jih odgovarao od Klodića a nagovarano za de Franceschi-a. (Nebi li se koji iz Buzeštine našao, koji bi sve načine nagovarunah Klarićevih naertao. Djelo na vidjelo.)

Da svega, što se je našim seljakom reklo nezaborave, došlo je nekoliko kaputašah s njimi, kako rekoh, a kaputaši bili su u Koprju pojačani sa četicom Talijanah ili izdajcah roda svoga bud porazdijeljenog po raznih ulicah, bud sakupljenog na trgu koparskom pred izbornom dvoranom. Tu bilo je i naših, bili su jur imenovani iz Kopsarštine, govorili njim njihovim jezikom, govorili njim iskreno, govorili njim u njihovo dobro, al sve uzalud: zaslipeljeni i zaglušeni bili su, nisu mogli spoznati svojih iskrenih prijateljah, do njihovih srdacah nije doprla rieč na dobro njihovo smjerajuća. Nekeji su doista rekli, da je sve pravo što govore, da i oni to uvidjavaju, al da njim nije stalo, ko da bude izabran, jer da neće za nje nitko ništa dobra učiniti, a da se drže, skoro da nisu rekli, onih, koji će jih bar danas napojiti i najesti, a većina njih odgovarali onako, kako su jih njihovi vodje naučili. Liepi muž - besede. Prekršili su rieč zadanu onim, koji su jih poslali, rieč, da će Klodića izabrati. Neznam, kojim su se licem prikazali kad su se medju svoje povratili.

Napokon išli su izbornici u dvoranu. Zatvorilo jih, i oni neizasi do podne. Izbor u ovom kotaru bio je za nas povoljan. 47 glasova dobio je Klodić, 30 de Franceschi. Iz koparske obćine iznevjerio se je Anton Derin pok. Jakova; iz miljske dva: Hrvatini Anton pok. Mateja iz sela Hrvatina i Leopold Loewenstein; iz pomjanske Bartolić Anton pok. Ivana iz Krkavca i Bonin Anton Antunov iz Manzana: iz piranske Sessa Matej Matejev. Glasovali su proti svomu narodu, proti svojoj krvi, proti samim sebi svi iz Buzeštine — osim jednoga, komu bi valjalo kao uzoju značajnosti, postojanosti i poštenosti podignuti spomenik; ja ću mu ime zabilježiti, da se pozna u našem narodu, da mu se neizbriše uspomena, da se drugi unj ugledaju. Zove se *Grga Vratović*, a jest iz Podgac. Živio!

Odklikovao se je on jur i drugda kod izborah: sva nagovarunja protivnikah nisu nit drugda nit sad koristila. On se neprodaje za objed, za litar vina, za cigaru sa slamicom. On ima, kako mi sam reče, par grošah, da se pristojno nahrani i napoji, a svoj narod ne prodaje uz nikakvu cenu, kamo li uz tako nizku. A nije li Bogu plakati, da su ga svi iz njegovih krajevah prodali. Imao sam prilike vidjeti te izbornike baš kod zdjele leće, za koju su svoj narod izdali. (Evo imenah bar onih, kojim imena kažu kojega su rođa: Grzinić Silvestrov i Grzinić Ivanov, te Škrinjar Ivanov iz Huma; Siročić Jakovov i Vivoda Ivanov iz Sovinjah; Stepančić Matejev i Hrvatini Andrejev iz Movraza; Klarić Antunov i Klarić Petrov iz Svih-svitih; Poropat Lutkin iz Trstenika; Benčić Matejev Veluh iz Saliza; Crnac Sebastijanov iz Račjevasti; Pavlović Bartolov iz Grimalda; Pavlečić Anton glavar u Roču; Dan Mikulov iz Roča; Bonić Ivana Marije iz Lesičin). Sjediti su za velikim stolom u gostionu, a med njimi ili iza nje njihovi vodje, i ste li vidjeli kada, gdje pastiri svoje stado, krdo napajaju ili pasu? Činilo mi se je kao da mu progovaraju: ovo je naša živina, naše roblje; zmojem njegovim živimo, ono nas hrani, ono nas uzdržuje, ono je došlo za nami, da ostanu našim robljem, a da nas spasi — valja da ga i mi kadgod nahranimo, napojimo, da njim slamicu u zube utaknemo; da što potrošimo, nagradjeno će nam biti stotrukim plodom. I rieč mu kad koju reku i sladku, a u srdeu se skoro stalno smiju, kako se s malim to roblje kupiti može, u srdeu ga preziru. Muka mi je bilo gledati taj narod: hrvatska je to većinom krv. Hrvatski jezik govori, da, većina je još i hrvatsku nošnju uzdržala. Pomislili si, kako bi jih proklinjali njihovim predjji, koji su se mukah naučili, *jer su sutnji morali biti, kako bi proklinjali svoje potomke, koji mogu biti slobodni*, a oni su ipak sužnji. Ja jih pomilovah i smisljah načine, kako bi se taj narod mogao izvući iz duboka blata, u koje je zagreznuo, kako bi se oslobodio, kako na svoje noge stao; što bi radili, da počme svojom glavom misliti, a za se se truditi... Držati to roblje zajedno dok se je nazvalo uspjeh izbora i u drugih dvih kotarih. Kad su doznali za pohjedu u drugih dvih kotarih, nisu se ga već sjetili, odpusilo ga: rob je učinio svoju dužnost, rob nek ide. Oni sami pribjeegli u gostionu, iztrusili nekoliko vrećah piva na dušak, da ngase jed, koj jih je prije pekao, i da se vesele nad pobjedom kandidata — koj u obilju plivajuć nepozna potrebah siromašnoga naroda, nit je sposoban odstraniti jih.

Iz zapadne Istre.

Čovjeku se sgrazda, kad na očigled mora da se uvjeri, koliko neuk i radi toga neharan je naš istarski puk glede izborah, o kojih visi njegova buduća

sreća i nesreća. Šarenjaci se nasi bahate, da nas premagaju sa svojimi glasovi, ja bi im pak rekao, nesamo, da se nimaju radi česa oholiti, nego baš protivno, da bi se imali sramovati. Morali bi uvijediti, ako nisu baš slepi na obe oči, da podmitni i neuki puk ih izabire, a sve ono, što je budi koliko izobrazeno, da se nedade niti podmititi niti potkupiti, makar mu oni stoline u pest stiskali. O toj istini može Defranceschija najljepše osvjedočiti Dr. Stradi, koji se kao pasja noga trudio i napinjao od rana jutra do časa, kad se išlo u birališće, nebi li budi koga od naših premamio Nekeji postjenjaci kad im je njegov govor već dodijao, rekoše: Slušajmo ga samo da nas na miru pusti. Tako je upomenuti Dr. računao, da će i u Koprju Defranceschi imati većinu; barem se sam hvastao (cosi, cosi i voti sono uguali). Dakako, da su nam četvorica od pali, ali ja uvjeravam Doktora Stradija, da i ona četvorica nebi bila od pala, kad nebi bila dala musku rieč, da će dati glas Klodiću, jer nebi bila izabrana kao povjerenici. Ja to velim o kotarskih obćinah Koparskih, izuzamši obćine Binzet i Roč, gdje je naš kandidat imao 47 glasovah, a Defranceschi 30.

Neće biti sgorega, ako stovano čitateljstvo „Naše Sloge“ doznade slogodar o buzečkih i ročkih povjerenicah. Najprije mi treba spomenuti, da su oni jednoglasno, izuzamši jednoga jedinoga postjenjaka iz Lanšca (zao mi je da mu imena neznamem) dali svoj glas Defranceschiju. Bilo je uprav groza gledati, kako su troje li četvero njih ove siromake držali pod palicom.

Da znate kako je to bilo, mislite si stado ovacah, gdje pastiri spreda i straga stada stoje, držeć u desnoj palicu u lijevoj šibu, da se koja ova kamo neumakne. U istoj c. k. kući nekeji Siročić i nekeji Valterštanj poslavi se spreda neđužnoga stada, a neki bradaš stragu, da im se koja ovrca neizgubi: ali svom tom pažnjom, ipak se jedna izgubila, jer neznate imena, kad dodje glasovati. Kako se pak u Buzetu postapalo, lepo bi, da to tko javi. To je sramota! Nebi li već jednno bilo potrebno, da se puku dadu učione, a ne da se neuka rabi kao niemu živinu za tudje linbene svrhe? Kad gospodin kapetan proglasi, da 47 glasovah imade Klodić, 30 Defranceschi, a jednoga neznam koji, tada se vidjelo na obliježih Šarenjakah, kako su ogorčeni, a siromak kmet, kano da bi bio htio reći, ajdmo obćvati nek je izabran koji mu drago, obed mora da bude plaćen. Baš se je čuđiti, i plakati kako su buzečki narodnjaci ohladnuli; barem bi reći, da nisu niti jedineatoga uputili, za koga bi imao glasovati; ili pak su jih Šarenjaci na putu kao nerazborito blago zaslipeili da nisu u Koprju smjeli drugdje glasovati. Svakako opetujem, lepo bi bilo, da se budi što o stvari javi.

Još nešto kako bijaše u Piranu sa povjerenici. Ovdje su nekeji imali pozivnicu, a glasovati nisu mogli. Dakako bilo im rećeno, zašto da nisu išli gledati u imenik. Ali ja bi rada pitati oblasti, kako će siromak kmet u vrijeme sedam danah, poslje što ima pozivnicu u rukah, ići gledati u imenik, kad iz Sv. Petra, Novevasi, Kaštela, Padene imade dobre tri ure hoda? Bog da dodje birati, kad već ima pozivnicu. Jednomu rekli, da nima glasa, a zovu pokojnoga otea od koga nije već ni kostih. Čudno je svakako, što ovoga pozovu birati obćinske zastupnike, a ondje mu reku da nima glasa. Gospodo, ja bi rekao, dajte našem puku učione, kad jih već on debelo plaća, a nepustite ga dnevimice propadati. Nego varao ga tko il nevarno on će još kratko vrijeme za vas mariti, jer mu već dodijaste, pak će se i ovako i onako od vas odvratiti.

Pogled po svijetu.

U Trstu 15. srpnja 1879.

Izbori su gotovi u svoj Austriji. S uspjehom smo im osobito mi Slaveni dosta zadovoljni; jer ako bude ikoliko volje, vlada će nam moći sad mnogo rann izliečiti. Naši stari i najljuei protivnici njemački ustanovierci imat će ovaj put 50 glasovah manje, što su je izgubili na raznih birališćih stranom njemačkih, stranom slavenskih pokrajinah. Ako dođu u Beč i česki poslanici, kao što se veli da hoće, onda će sjediti u parlamentu 178 narodnjakah i konservativcah, a 175 ustavovjercah i ostalih slobodotrubah. Ali od ovih da će mnogo okrenuti plast prama vjetru, pa da joj se nezamjere, stojati uz vladu i za vladu.

Ustavovierne i židovske novine strae svijet, vićne iz svega grla, da će sad u Austriji zavladati nadržajstvo, pa da su ustav i sloboda u većoj pogibeli nego ikada. Tako su uvijek vikali, kad su se bojali, da će izgubiti gospodarstvo i zapovjedništvo, pa tako vću i sada. Ali se nadamo, da je već jednno došlo vrijeme, gdje će se više slušati plać i tugovanje tolikih narodah, nego li sproskeno vikanje objestnih vlastohljepnikah. Il moramo bit svi jednaki. Il moramo jedno drugomu oči izkopati. Narod nad narodom neima nikakva prava, zato se nadamo od dojućee vlade i dojućee carevinskog vćea, da će već kada tada uređiti svoj rad i svoje poslovanje prama tomu vrhovnomu naravskomu zakonu. Mi se možemo i ovaj put prevariti u svom računu, ali svojih se naravskih pravah nećemo odreći nikomu za volju ni sad ni do vieka.

Ovih se danah mnogo govorilo o odstupu starog ministarstva i u ustrojju novog. Ali kako da se novo ministarstvo, barem stalno, neće ustrojiti nego stopram onda, kad se bude vidjelo očito, kakva će oblicja biti, ili kakva će načela razviti novi parlament. Tada vele da će i Andrassy-a, koji da je preveć plitak i lahkomuman političar, nadomjestiti česki rodoljub grof Klam-Martinić, da popravi, ako bude moguće, njegove teške pogreške. Iz Ugarske i Hrvatske ništa nova, samo što su Magjari u velikoj brigi radi naših austrijskih izborah, a Hrvati što još jednako sjede i saborisu u Zagrebu.

Sa Izтока najvažnija novost jest ta, da je mladi bugarski knez Aleksandar I. prispio u svoju novu domovinu, te narodnim se bugarskim zastupnikom srećene zaprisegao, da će ostati do smrti vjeran bugarskomu ustavu i bugarskomu narodu. Odmah poslje toga krenuo je u grad Sofiju, buduću bugarsku prestolnicu, gdje će mu biti izručeno potvrđno Sultanovo pismo, koje da nije bilo još prepisano na čisto, kad ga je onomadna na prolazku kroz Carigrad ipak primio i saslušao. Tom prigodom da su se vrstile velike narodne svečanosti i u Trnovu i u Sofiji. Tim događajem izpunio se barem jedan dio i naših najljepših i najmilijih idealah. Hvala Bogu, opet se jedan grob otvorio, opet nam jedan brat od mrtvih ustao. Sad nećemo već onako suzah roniti, kako smo nekada, kad smo pjevali poznatu Balkansku pjesmu; jer i kod Balkana ipak svita, ako i neima još sasvim bieloga dana. Europa ako i nije čula vapaj tužnih Kršćanah, a ono je čula tutanj ruskih topovah.

Prošle subote zatvorio se u Berlin njemački parlament. Bismark hoće, da se do kraja poniri s katoličkom u Njemačkoj crkvom, zato je velika na njega vika u svem protikatoličkom novinstvu, koje svakomu biesu traži slobodu, a crkvi ju krati. U Italiji se je opet promienilo ministarstvo. Egipatske se stvari nisu ni najmanje razjasnile u

ovo petnaest danah, dapače se sve to više zaplicu i zamrsuju, pa mogu još biti povodom velikim događajem. Rusi sad vojuju u srednjoj Aziji, jedno da oslobode nekakvo tamo roblje, a drugo da dodju na bolji skok naprama Englezom.

Frana i Jurina.

Fr. Jure! ča je novega po svotu?
Ju. A svačesa, Frano moj! Na priliku va Klanaj, da je neki otel razdelit kmeti od kajžari.

Ju. A tako! Da ako kajžari neto toliko i toliko platit, da neto smet ni vodi na komunskem zet!
Fr. Saprabojsku omlast mora imet ki tako na terdo govori. A meni se je od tega jedan Klanaj tužil, pak je ovako računat: Ja sam mlaj si moja pokojnoga otea. Stariji brat je dobit tu kmetijicu, a ja kakov drugi kuščič zemlji, pak on da ima sve pravice va komunae, a ja niš ako no plaćam toliko. To bi vražja pravica bila.

Ju. Još hrije! Leh, dragi, ti neš so mora brbljat, dokle izbiri nopolasajn.
Fr. A to ja, to. Ma on gospodin nebi smel pozabiti, da klanjski kajžari nian privaradrali va Klanu, leh da su onde složeni i odrejoni, pak ča je pravo, to mod so bun odlučit, a ne da čo jim neki onako odrazat, kako da su duhi sveti.
Ju. Muš, Juro, neče ni to varok trajat. Jedanput teče zec, a drugi put pas.
Ju. A kako su, Frane, ti izbiri za Bač svsrljili?
Fr. Ter si valja već čul. Vitezid je dobit toliko glasi, da bi mu jih skoro i pol dosta, a Klodić ni zbran za or put, ma i on ina toliko glasi, da mora Talijanom po glavo poč, kamo će to prit, ako naš svet bude sakeh šest let tako oči odpirat, knko do sada.
Ju. Neka Bog da svakemu, kako ki zaslužil!
Fr. Jure, stani malo bliže, da te neš pitam.
Ju. Ča zaboga?
Fr. Si ča čul ako j' već reski potesta pul Gustina bil?
Ju. Ja ne, niš; a poč čes da gre onakov gospodin k njemu, tako ti sira?
Fr. Borno, ja bin rekao da krijanca zapovoda, da se posuda vrno.
Ju. Kakova posuda, drugi ti?
Fr. Bože moj! Ča još noznaš, da je Gustin s trimi kunsiljeri hodil k reskumu poteste unradovat se, kudu su ga ono Rečani po drugi put zibrniti bili?
Ju. To j' moj prvi glas.
Fr. Ja ti se čudim; ter to već i orabi znaju i čevrljaju, prem su onup govorili, da nisu hodili k poteste, nego k njegovoj ženo zahvalit se, da jim je pomogla da j' kapitanat na Voloskem ustal.
Ju. Viš praga!

Različite viesti.

Promjene u tršćansko-koparskoj biskupiji. M. & g. Franjo Černo, do sad župnik na Općini je imenovan župnik kod sv. Jakova u Trstu. — M. & g. Anton Lupetina do sad župnik u Draguču je imenovan župnik u Kršanu. — Č. g. Anton Giacomini, dosad župn. Upravitelj u Momjanu je imenovan župnik u Tinjannu. — Č. g. Franjo Marotti, do sad žup. Upravitelj u Kršanu u istoj službi ido na Brdo. — Č. g. Franjo Peculici, do sad župn. Upravitelj na Brdu, je imenovan župn. Uprav. u Krbanah. — Č. g. Ivan Dragovina župn. Uprav. u Krbanah ide kano župn. Uprav. na Gologoricu. — Č. g. Jakov Sajovec, do sad župn. Upravitelj na Gologoricu vraća se na prijašnje svoje mjesto kano kapelan u Borui. — Č. g. Matko Mikuš, do sad doh. pomoć. u Roču je imenovan župn. Upravil. u Draguču.

Razpisani su do 24 bud. Augusta: kano-nički kod stolno crkve s. Justa u Trstu i župa na Općini.

Osmi izkaz darovnih za biskupijski konvikl. G. A. vitez pl. Vielli f. 30; činovnici c. k. redarstva f. 24; g. A. Stangor f. 5; g. V. Pošić f. 2; g. Jos. Tomičić f. 5; g. F. Stangor f. 1; g. Jos. Dr. Rognar f. 20; g. baren pl. Schwarzhuber f. 5; N. N. f. 5; g. A. Kostor i supruga f. 50 srebrnora rento. — U istu svrhu uplatilo u kasu sv. obitelji: gos. Ter. Lebnh f. 4; N. N. f. 5; č. O. Karmelo za više članovah f. 10; g. B. Pilepić pl. Retzor 200 zlatnih frankah; g. A. P. f. 100; g. N. Pibernik f. 10; g. F. B. f. 6; g. Frnn. F. f. 2; č. g. A. Rogar f. 4; č. g. Jos. Križman f. 4; č. g. M. Fleischer nindaji za više članovah f. 23; g. M. Mayer za više članovah f. 35; č. g. I. Bonifacio za više članovah f. 18; g. M. T. f. 100.

Izbori u Trstu U gradu Trstu izabrani g. Dr. Witmann, g. Dr. Rubl i g. Tauschel, a u Okolici vrli poznati narodjak g. Naborgoj. U istarskih gradovih izabran g. Dr. Vidulich, a u velikom posjedništvu i trgovačkoj komori g. Lazzarini.

Izbori u Balmucciji su slijedeći: U Zadarskom kotaru izabran praktičnik kod namjestništva g. Ivanić, u Kalnskom g. Dr. Monti, u Suijskom pop Paulinović, u Spljetskom g. Dr. Bulat, u Kotorском g. Gijuro Vojnović. U gradu Spljtu proti Bugajomostiu izabran g. Rendić, u gradu Dubrovniku g. knez Puičić, u gradu Zadru g. Šipuk. Za veliko posjedništvo grof g. Boreli. Svi narodnjaci osim Ivanića, a taj bijaše izabran, što su braća grčke vjere glasovali sa Talijanai.

U Kranjskoj su naša braća Slovenci slavno pobiedili i u gradovih. Tim ovaj put neče sjediti u bočkom parlamentu ni jedan jedini Njemsikutar iz Kranjske, jer, kako zadržuj pot rekosmo, pobiediša i u seoskih obćinah. Dožman i njegovi drugovi dokončaso pažavati u onoj krasnoj zemlji.

Javljaju nam iz Klane, da snožička gospoštija ovo godinu zida veliku gorsku postaju na medji prema obćinskoj šumi na Gumaneih, dva slaba sata od Klane. Bit će tu velik stan za gospodu, stan za šumare i čuvara, golem zduene, štala i ostale gospodarske sgrade. Buduć s one strane ista gospoštija gradi liepu cestu kroza šumu, to onuda dosta svieta zaslužbe ina, koje inače nebi bilo.

Ivalovrjedno društvo. U Augsburgu sastavilo se je društvo, komu je zadača, da sačuva mladež od zla ponašanja. Ovo će društvo nastojati, da proskribi zapušćenu djecu potrebitim stanom, hranom, odjećom, da pobahaja školu, kojekakvo djelo, eda se tako odvrti od bezposlenosti i propasti tjelesne i duševne.

Umro usljed uboda mjedenim perom. Njeki župnik u Njemačkoj ubode se onomadno mjedenim perom u ruku. Akoprom rana bijaše posve malena, župnik odmah drugi dan oholi i ljepnik potvrdi, da si ja ubodom mjedenog teroka otrovno krv. U tri dana ruka strašno oteče i nakon tri tjedna župnik žalostno preminu!

Ték Novacah polag Borsu u Trstu od 1—15. Julija 1879.

Table with columns for dates (Dne) and various market values (Carabakli, Napoleoni, Liro ster., Prig sre-bro (tepo), etc.)

Pregled tršćanskoga tržišća. dne 10. Julija 1879.

Table listing market prices for various goods like oil, sugar, flour, and other commodities with columns for 'OD' and 'DO' prices.

Natječaj.

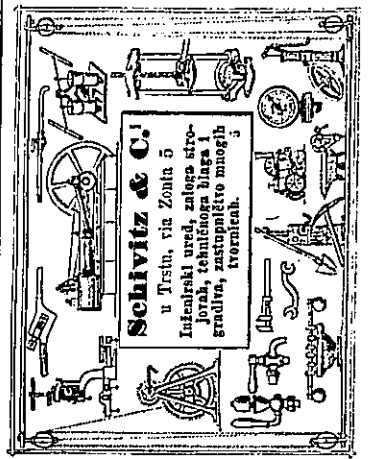
Na koparskom učiteljsku razpisana je služba hrvatskoga jezika, zemljopisa i povjesti sa učevnim jezikom hrvatskim i njemačkim — ona ista, koja bijaše razpisana pred godinu dana, ali koja je ljetos suplirana morala biti. Prednost uz druge jednake obstojnost daje se onim, koji poznadu talijanski jezik.

Glavno je ipak hrvatski jezik. Ostalo je drugotno i moglo bi se kojesta pregledati.

Plaće je 1000 for. a dodatke službovanja 200. Petgodišnji doplatci službovanja iznose 200 for. Sa službom skopčan je naslov c. kr. profesora.

Molbenice neka se predsjedništvu c. kr. zemaljskoga školskoga vieća za Istru u Trstu (Präsidium des k. k. Landeseschulrathes für Istrien in Triest) šilju najdalje do 15. Julija.

Nebito opet izprašnjeno to znamenito mjesto na onom učiteljsku.

OGLAS.

Donosi se na obće znanje da podpisana tvrdka prima, te umah odpravlja svakovrstne robe za Bosnu i Hercegovinu i Neretvu do u Metkovicu za 50 novčića od 100 kilograma.

Odviše prevaže radnike i tne putnike za 50 novčića iz Gradača u Metković.

Tko bi hotio potanje obaviesti, nek se pismeno obrati podpisanomu.

MATO ANDRIJAŠEVIĆ GRADAC (Dalmacija)

KORISTNA OBZNAVA preč. svećenstvu.

Tvornica vošćenih sviećah Alojza Badera u Gorici, koja je bila počašćena srebrenom kolajnom na izložbah u Gorici 1854 i u Trstu 1871. a častnim diplomom na svjetskoj izložbi u Monakovu 1855, u Parizu 1855, u Beču 1873, i broncem kolajnom na zadnjoj svjetskoj izložbi u Parizu godine 1878, preporuča svoje svieće od prečelnjega voska, koje su ciene, liepo mirno i polagano gore, nimalo ne kidaju, te uciede po oltarih.

Crkvena obskrbištva mogu plaćati konceom godine. Svaka naručba izpuni se hitro i točno.

Alojz Bader.

Mojih sviećah ima u zalihii također Gaspar Kastelac u Materiji, G. P. Fabiani u Lokvi (Corgnale), Janez Golvješek stacunar u Sezani.